

Het geschenk van de doop

Handreiking voor bezinning

**Januari 2013
Hervormde wijkgemeente Schollebaar,
Capelle aan den IJssel**

Ter inleiding

In het najaar van 2011 hadden we als kerkenraad van de Hervormde wijkgemeente Schollebaar een bezinningsavond over de doop. Later hebben we deze bezinning in de gewone kerkenraadsvergaderingen een vervolg gegeven. Aanleiding waren wat vragen vanuit de gemeente. Daarbij ging het vooral om de verschillen in opvatting tussen degenen die voorstander zijn van de kinderdoop, en de degenen die vinden dat alleen gelovigen gedoopt mogen worden.

De bezinning op de doop was voor ons als kerkenraad mooi en zegenrijk. Als je met zo'n onderwerp bezig bent, gaat het nog meer voor je leven dan gewoonlijk. Daarom willen we graag ook de gemeente betrekken in de bezinning. Met het oog daarop is deze brochure geschreven.

In dit boekje willen we tegelijk ook enkele beleidskeuzes aangeven en onderbouwen met argumenten. Zo wordt het hopelijk duidelijker waar we als kerkenraad voor staan. Door keuzes te verhelderen zijn we er ook op aanspreekbaar. Daarbij is helder dat we ons bewegen binnen het kader van de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland, waarvan we deel uitmaken. Die Kerkorde geeft veel ruimte aan plaatselijke gemeenten en wijkgemeenten om zelf beleidskeuzes te maken, zoals we dus ook gedaan hebben.

De bijbelteksten in deze brochure zijn weergegeven in de Nieuwe Bijbelvertaling uit 2004, tenzij anders aangegeven. Aan het eind van de hoofdstukken zijn gespreksvragen opgenomen, zodat kringen die dat willen de brochure ook in dat verband kunnen bespreken.

We hopen dat dit boekje ertoe mag leiden dat we ons met elkaar steeds meer verwonderen over de goedheid van God, die Hij onder meer laat zien in het geschenk van de doop!

Januari 2013,
de kerkenraad van de Hervormde wijkgemeente Schollebaar –
Ontmoetingskerk,
Capelle aan den IJssel

Inhoud

	Ter inleiding	3
	Inhoud	5
1.	Wat houdt de doop in?	7
2.	Waarom dopen we ook kleine kinderen?	13
3.	Wat houdt de traditie van de geloofsdoop in?	21
4.	Tussendoor: nog een paar argumenten over en weer	24
5.	Waarom dopen we door middel van besprenkeling met water?	26
6.	Hoe gaan we om met de verschillende tradities?	29
7.	Hoe verder na de doop?	35
8.	Bijlage: het doopformulier	38

1. Wat houdt de doop in?

De doop is een heilige handeling, of, met een kerkelijk woord, een sacrament ('sacra'= heilig). De Here Jezus Zelf heeft de doop ingesteld, toen Hij zei: Ga dus op weg en maak alle volken tot Mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat Ik jullie opgedragen heb (Mattheüs 28: 19-20). Wat houdt de doop nu eigenlijk in? Waarom worden mensen gedoopt?

1.1 *De doop is een teken van de afwassing van de zonde*

*Toen ze dit hoorden, waren ze diep getroffen en vroegen aan Petrus en de andere apostelen: 'Wat moeten we doen, broeders?' Petrus antwoordde: 'Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden. Dan zal de Heilige Geest u geschonken worden.'
Handelingen 2: 37-38.*

Ananias zei tegen Paulus: 'De God van onze voorouders heeft jou uitgekozen om je Zijn wil bekend te maken, om de Rechtvaardige te zien en Hem te horen spreken, want je zult Zijn getuige zijn en aan alle mensen verkondigen wat je gezien en gehoord hebt. Wat aarzel je dan nog? Sta op, laat je dopen en je zonden wegwassen, terwijl je Zijn naam aanroept.'

Handelingen 22: 14-16

In de ark werden slechts enkele mensen, acht in totaal, van de watervloed gered, en dat water is een voorafbeelding van het water van de doop, waardoor u nu wordt gered. De doop wast niet het vuil van uw lichaam, het is een vraag aan God om een zuiver geweten. Hierom kunt u vragen dankzij de opstanding van Jezus Christus.

1 Petrus 3: 20b-21

Water maakt een mens schoon. We kennen dat allemaal. Elke dag wassen we ons, om alle zweet en vuil kwijt te raken. De doop is een reinigingssymbool. Als mensen zijn we vuil door onze zonde. Dat geldt helaas voor ons allemaal. Als we onszelf vergelijken met andere mensen valt het vaak wel mee. Zo slecht zijn we nu ook weer niet. Maar het gaat er niet om dat we ons met elkaar vergelijken, het gaat erom dat we ons vergelijken met de volmaakte God. Dit leven is immers een voorbereiding op de ontmoeting met Hem. Hoe kun je als onvolmaakt mensje de

volmaakte God ontmoeten? Dat kan niet als je vol zonde zit, als je ziel vies en vuil is.

Gelukkig is God ons tegemoet gekomen. In Jezus Christus kwam Hij als Mens op aarde. Hij nam al onze zonden op Zijn schouders en ging ermee naar het kruis. Hij heeft de straf ervoor helemaal gedragen, tot in de dood. Omdat Hij voor ons stierf, zijn wij in de ogen van God volmaakt, zonder zonde. Het enige wat daarvoor nodig is, is geloof: volledig vertrouwen op Jezus Christus. Wie in Hem gelooft, wordt helemaal gereinigd van zonde. Door Zijn bloed is er vergeving. Anders gezegd: Zijn bloed reinigt ons van alle zonden. Zo zegt de apostel Johannes dat ook letterlijk in 1 Johannes 1: 7. Het water van de doop, water dat schoonwast, staat dus symbool voor het bloed van Jezus Christus, dat onze ziel schoonwast. Als onze ziel schoongewassen is, is er ruimte voor de Heilige Geest om in ons leven te komen wonen. Zo lezen we dat hierboven in Handelingen 2: 38. Niet de zonde is nu bepalend voor ons leven als mens, maar de Heilige Geest. In de relatie met God is er geen sprake meer van de blokkade door de zonde, maar van de éénheid met God, de band met God, die door de Heilige Geest tot stand wordt gebracht.

De reinigende werking van water wordt ook door de apostel Petrus genoemd. Hij brengt de doop in verband met de zondvloed. Zoals de zondvloed over de wereld kwam om die te reinigen, zo is het doopwater een teken van de reiniging van ons leven. Daarbij gaat het niet om de verontreiniging van ons lichaam, maar om het vuil in ons binnenste. Door de doop bidden we God om een rein geweten, en we mogen ons daarbij beroepen op de opstanding van de Here Jezus. Dat brengt ons bij het volgende punt. .

1.2 De doop is een teken van ons sterven en opstaan met Christus

Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in Zijn dood? We zijn door de doop in Zijn dood met Hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden.

Romeinen 6: 3-4

Want in Hem (Christus) is de goddelijke volheid lichamelijk aanwezig, en omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld. In Hem bent u ook besneden, niet door mensenhanden, maar met de besnijdenis van Christus, door het afleggen van het aardse lichaam. Toen u gedoopt werd bent u immers met Hem begraven, en met Hem bent u ook tot leven gewekt, omdat u gelooft in de kracht van God die Hem uit de dood heeft opgewekt. U was dood door uw zonden en door uw onbesneden staat, maar God heeft u

*samen met Christus levend gemaakt toen Hij ons al onze zonden kwijtschold.
Kolossenzen 2: 9-13*

De doop is een teken van de meest radicale verandering die een mens kan meemaken: de overgang van geestelijke doodsheid naar geestelijk leven. Bij de doop wordt uitgebeeld dat je oude leven met Jezus ten onder gaat in de dood, en dat je met Jezus opstaat in een nieuw leven. Je lichaam moet nog wel een keer sterven, maar je ziel mag nu al met Christus leven. In je ziel heeft God het eeuwige leven geplant, een leven in verbondenheid met je hemelse Vader. Zelfs je lichaam zal eeuwig leven krijgen bij de komst van Jezus. De doop laat dus zien dat je als het ware door de dood heengaat. Het doopwater is teken van de dood. Je gaat erin ten onder en je staat eruit op. Je kunt dit onthouden met een ezelsbruggetje: **doop = dood + opstanding**. Dit wordt in de doop door onderdompeling goed zichtbaar: je gaat onder en je komt weer omhoog, je staat weer op.

Voor God is nu niet meer bepalend wat jij zelf allemaal wel of niet goed of fout gedaan hebt. Voor God is bepalend wat Jezus voor jou heeft gedaan. Zijn identiteit bepaalt jouw identiteit. Omdat Hij uit de dood is opgestaan, ben jij uit de dood opgestaan. Jezus zegt: *Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven* (Johannes 11: 25-26).

Gedoopt zijn is dus heel ingrijpend: het betekent dat je bij Jezus hoort, dat Hij het voor het zeggen heeft in je leven. Hij is je Verlosser, Hij is bepalend voor wie jij bent, en voor hoe jij leeft.

1.3 De doop is teken van de verbinding met de drie-enige God

Ga dus op weg en maak alle volken tot Mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat Ik jullie opgedragen heb.

Mattheüs 28: 19-20

Terwijl Apollos in Korinte verbleef, kwam Paulus na zijn reis door het binnenland in Efeze aan. Hij ontmoette daar enkele leerlingen, aan wie hij vroeg: 'Hebben jullie de Heilige Geest ontvangen toen jullie het geloof aanvaardden?' Ze antwoordden: 'Nee, we hebben zelfs niet gehoord van het bestaan van een Heilige Geest.' Hij vroeg: 'Hoe zijn jullie dan gedoopt?' 'Met de doop van Johannes,' antwoordden ze. Daarop zei Paulus: 'Johannes doopte de mensen om hen een nieuw leven te laten beginnen en zei tegen hen dat ze moesten geloven in Degene die na hem kwam, in Jezus.' Toen ze dat gehoord hadden, lieten ze zich

dopen in de naam van de Heer Jezus, en toen Paulus hun de handen had opgelegd daalde de Heilige Geest op hen neer, zodat ze in klanktaal gingen spreken en profeteerden.

Handelingen 19: 1-6

De Here Jezus geeft de opdracht aan Zijn discipelen om te dopen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Alleen de doop in de naam van de drie-enige God is dus werkelijk de doop die Jezus bedoelde. In de tijd van de Franse Revolutie kwam het wel voor dat mensen werden gedoopt in de naam van Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap. Dit is niet de doop die Jezus ons heeft geleerd.

Ook de doop van Johannes de Doper is niet de doop die Jezus heeft ingesteld. We lezen daarover in Handelingen 19. In Efeze was een Jood aangekomen, die op een geestdriftige manier vertelde over Jezus, maar niet wist welke doop Jezus Zelf had ingesteld. Hij doopte de mensen zoals Johannes de Doper dat had gedaan. De doop van Johannes was een doop waarin mensen hun zonden beleden, om zo vergeving van zonden te krijgen (Markus 1: 4). Het was geen doop in de naam van Jezus, en ook niet in de naam van de Heilige Geest. Toen Paulus in Efeze kwam en daar de pas gedoopte gemeenteleden ontmoette, merkte hij dat er wat ontbrak aan hun geloof. Wat bleek? Ze waren niet gedoopt in de naam van Jezus Christus. Door het ontoereikende onderwijs en de gebrekkige doop waren zij niet vervuld met de Heilige Geest. Toen zij wel in Jezus' naam werden gedoopt, daalde de Heilige Geest op hen neer.

In de doop wordt onze naam verbonden met de naam van de drie-enige God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. God de Vader laat zien dat Hij ons aanneemt als Zijn kinderen, met alles wat daar bij hoort. Zo maakt Hij ons ook tot erfgenamen van het eeuwige leven. God de Zoon laat zien dat Hij ons schoonwast van onze zonden, omdat Hij voor ons stierf en opstond. God de Heilige Geest laat in de doop zien dat Hij in ons wil wonen en ons zo heilig wil maken. We horen immers bij God.

De doop is dus het teken van een verbinding, een verbintenis. Van God uit legt God de verbinding met ons. Wij mogen van onze kant daarop antwoorden door te leven als mensen die inderdaad bij God horen. Dat betekent een heilig leven, want God is een heilig God.

1.4 De doop is een teken van inlijving in het lichaam van Christus, de Kerk

Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoe vele ook, één lichaam vormen, zo ook Christus; want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij

Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen, en allen zijn wij met één Geest gedrenkt.

1 Korinthiërs 12: 12-13, NBG-vertaling

U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.

Galaten 3: 27-28

Als je één wordt met Jezus Christus (waarvan de doop het teken is), ga je behoren tot het lichaam van Christus: Zijn gemeente. Doordat je één wordt met Hem, word je automatisch ook één met alle anderen die één met Hem zijn. Anders gezegd: de doop is een teken van de inlijving in de gemeente van Christus. Door de doop ga je deel uitmaken van Zijn Kerk.

Ik schrijf hier Kerk met een hoofdletter, omdat het gaat om het wereldwijde lichaam van Christus, en niet om een bepaald kerkverband. Onze kerkverbanden zijn pogingen om gestalte te geven aan die Kerk met een hoofdletter. Ook van onze kerk, de Protestantse Kerk in Nederland, word je lid door je doop. Maar veel belangrijker is de Kerk als lichaam van Christus. Dit betekent niet, dat je na je doop automatisch behouden bent, en dat het dus niet uitmaakt wat er in de rest van je leven hier op aarde gebeurt: je komt toch bij Hem in het licht. Zo is het niet. De Here Jezus vertelt dat er schapen van Zijn kudde kunnen afdwalen. Naar hen gaat Hij op zoek, als de goede Herder. Gelukkig maar! Als wij merken dat er iemand van Zijn kudde afdwaalt, mogen we altijd bidden of Jezus als de goede Herder Zijn afgedwaalde schaap opzoekt. De doop is daarbij een grond om op te pleiten. Tegelijk is ook de vraag: láát het afgedwaalde schaap zich thuisbrengen door de Herder? Met andere woorden: de doop als inlijving in de gemeente van Christus is geen 'levensverzekering voor de eeuwigheid'. Het komt erop, als je ingelijfd bent in de Kerk, dat je leeft in verbondenheid met de Heer van de Kerk.

Inlijving in de Kerk wil zeggen: inlijving in het volk van God, het volk waarmee Hij Zijn verbond heeft opgericht. Van dat verbondsvolk is en blijft het volk Israël de basis. Niet-Joden die in Jezus gaan geloven, worden in dat oorspronkelijke verbondsvolk opgenomen, zoals takken van een wilde olijfboom worden geënt op een tamme olijfboom. Omgekeerd zijn er Joden die Jezus verwerpen, zij zijn als takken van de tamme olijfboom die zichzelf buiten de gemeenschap plaatsen: takken die van de olijfboom worden weggebroken en pas worden teruggeënt als zij in Jezus de Verlosser herkennen. Dit voorbeeld van de olijfboom wordt ons door Paulus aangereikt in Romeinen 11: 16-24.

Nu heeft het volk Israël de besnijdenis gekregen als teken van het verbond. Dit teken van de besnijdenis is tot de dag van vandaag geldig voor Israël, ook voor Joden die in Jezus zijn gaan geloven en dus ook gedoopt worden. Voor niet-Joden die worden ingelijfd in het volk van God is de besnijdenis niet nodig, zo is bepaald door de apostelvergadering in Jeruzalem (Handelingen 15). Voor hen is de doop als teken van inlijving voldoende. Er bestaat dus wel een parallel tussen besnijdenis en doop: beide zijn tekenen van inlijving in het verbondsvolk, verbondsteken. Maar je kunt niet zeggen dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen. Voor Israël is de besnijdenis nog altijd geldig als verbondsteken. Dat dit wel vaak zo gezegd is, ook in het klassieke doopformulier, heeft te maken met de visie op Israël. In vorige eeuwen ging men er vaak vanuit dat de Kerk in de plaats was gekomen van Israël, en dat het volk Israël dus geen rol van betekenis meer had in de ogen van God. Mede door de holocaust en de stichting van de staat Israël is er opnieuw zicht gekomen op de blijvend belangrijke rol van het volk Israël in Gods heilsplan. Met name Romeinen 9-11 heeft hierover veel te zeggen. Zoals de Kerk niet gekomen is in de plaats van Israël, is de doop niet gekomen in plaats van de besnijdenis. Wel zijn ze allebei verbondsteken.

Gespreksvragen

1. Hierboven worden vier aspecten van de doop genoemd. Welk aspect spreekt u het meest aan? Kunt u dat toelichten?
2. Als u gedoopt bent: staat u er weleens bij stil dat u gedoopt bent? Wat zegt het u dan? En als u (nog) niet gedoopt bent: verlangt u ernaar? Waarom wel of niet?

2. Waarom dopen we ook kleine kinderen?

De opdracht van Jezus om te dopen is helder. In het Nieuwe Testament zien we dat deze opdracht ook wordt uitgevoerd. Zo worden er op de eerste Pinksterdag al ongeveer 3000 mensen gedoopt. Er ontstaat een gemeente. Maar dan komt meteen de volgende vraag op: hoe gaat het met de tweede generatie? Als iemand zelf tot geloof komt, laat hij of zij dan alleen zichzelf dopen, of ook zijn of haar kinderen?

Die vraag speelde toen, en die vraag speelt nu nog steeds. Wereldwijd zijn er veel kerken waarin ook de kinderen van gelovige ouders worden gedoopt (zoals de rooms-katholieke kerk, de protestantse kerken, de oosters-orthodoxe kerken). Daarnaast is er de brede en groeiende stroming van baptistenkerken, evangelische en pinkstergemeenten waarin alleen mensen gedoopt worden, die zelf aangeven te geloven in Jezus Christus als Verlosser en Heer. De leeftijd waarop dit kan variëert per kerk: soms is dit al vanaf twaalf jaar.

Vaak wordt gesproken over 'kinderdoop' tegenover 'volwassendoop'. Dit is geen goed onderscheid. De volwassendoop komt immers in elke kerk voor. Als een volwassene tot geloof komt en als kind nog niet is gedoopt, wordt hij of zij sowieso als volwassene gedoopt. Daarom kan beter het onderscheid gemaakt worden tussen 'kinderdoop' en 'geloofsdoopt'. Wie de 'geloofsdoopt' onderschrijft, gaat er vanuit dat alleen mensen gedoopt kunnen worden die zelf bewust geloven in Jezus Christus. Een baby kan dat nog niet.

Wat pleit er dan voor de kinderdoop? Wat geeft ons de vrijmoedigheid om naast volwassenen ook kleine kinderen te dopen? De belangrijkste redenen daarvoor zijn de volgende.

2.1 *Kinderen delen in de afwassing van de zonde*

Kinderen, ik schrijf u dit opdat u niet zondigt. Mocht een van u echter toch zondigen, dan hebben wij een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden, en niet alleen voor die van ons, maar voor de zonden van de hele wereld.

1 Johannes 2: 1-2

De doop is een teken dat God onze zonden afwast omdat Jezus voor ons is gestorven en opgestaan. Die afwassing van zonden geldt beslist ook voor kinderen. De tekst hierboven, 1 Johannes 2: 1-2, is daar heel duidelijk over.

Belangrijk in deze tekst is niet zozeer dat Johannes zijn lezers aanspreekt als 'kinderen': hij bedoelt daarmee hoogstwaarschijnlijk 'geestelijke kinderen', dus mensen die door hem tot geloof in Jezus gekomen zijn. Belangrijk in deze tekst is vooral dat de vergeving zich uitstrekt tot de 'hele wereld'. Daar vallen zonder twijfel ook de kinderen onder. Als Jezus Zijn leven ook heeft gegeven voor de zonden van kinderen, waarom zouden zij dan niet het teken mogen dragen van de afwassing van zonden?: Soms kan ook een klein kind zich al schuldig voelen naar God toe. Dan kan dit een bemoediging zijn: 'Jij bent gedoopt!'

2.2 Gods genade gaat aan onze keuzes vooraf

*U was het die mijn nieren vormde,
die mij weefde in de buik van mijn moeder.
Ik loof U voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan,
wonderbaarlijk is wat U gemaakt hebt.
Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.
Toen ik in het verborgene gemaakt werd,
kunstig geweven in de schoot van de aarde,
was mijn wezen voor U geen geheim.
Uw ogen zagen mijn vormeloos begin,
alles werd in Uw boekrol opgetekend,
aan de dagen van mijn bestaan ontbrak er niet één.
Psalm 139: 13-16*

*Ik was al schuldig toen ik werd geboren,
al zondig toen mijn moeder mij ontving.
Psalm 51: 7*

*Jullie hebben niet Mij uitgekozen, maar Ik jullie, en Ik heb jullie
opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht.
Johannes 15: 16*

Onder 1.2 zagen we dat de doop een teken is van de ondergang van ons zondige bestaan in de dood, en van de opstanding met Jezus Christus in een nieuw leven. Als je vanuit dat gegeven naar de kinderdoop kijkt, lijkt dat op het eerste gezicht merkwaardig. Waarom zou een pasgeboren kind met zijn 'oude leven' moeten ondergaan in de dood, en moeten opstaan in een nieuw leven? Deze kant van de doop lijkt meer te passen bij iemand die al een eind verder is in het leven en die bewust het verleden afsluit en een nieuw begin maakt met God.

Toch is ook dit aspect in de kinderdoop van belang. Waar gaat het om? In de doop laat God zien dat Hij je leven vernieuwt: van een bestaan onder de

heerschappij van zonde en dood, naar een bestaan onder de heerschappij van Christus. Ook een kind dat nog nooit heeft gezondigd, heeft te maken met de heerschappij van de zonde. Immers: in de genen van het kind zit de zondige aanleg al. Deze zondige aanleg (ook wel 'erfzonde' genoemd) zal onherroepelijk leiden tot zondige daden en daarmee tot verwijdering van God. De toekomst van het kind zit zonder Jezus Christus potdicht.

De kinderdoop laat zien dat God ook kleine kinderen al genadig de hand reikt. Ook al wordt een kind geboren met de genetische aanleg tot zondigen (zie Psalm 51: 7), tóch is de toekomst niet somber. We mogen weten dat God een kind al vanaf de prilste jeugd wil laten delen in de opstanding in Christus, en in het eeuwige leven. Ook de identiteit van een kind mag al bepaald zijn door de identiteit van Jezus Christus. Ook een kind mag al 'in Hem' zijn, geborgen voor tijd en eeuwigheid.

Hoe weten we dat? Het komt onder meer naar voren in Psalm 139. God kent ons al van voor onze geboorte en Hij schrijft ons leven al op Zijn boekrol voordat wij aan onze eerste dag beginnen. Ook de Here Jezus laat zien dat Zijn genade vooraf gaat aan de keuzes die wij maken. Hij zegt: Jullie hebben niet Mij uitgekozen, maar Ik jullie, en Ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht.

Vergeving van zonden wordt dus niet pas actueel als wij al gezondigd hebben. Nee, vóórdát we onze eerste zonde hebben gedaan, is God ons al voor met Zijn reddende hand. Wij mogen met Christus sterven en opstaan, voordat wij ons ook maar ergens van bewust zijn. Gods genade gaat vooraf aan onze keuzes van goed en kwaad.

2.3 Kinderen mogen verbonden zijn met de drie-enige God

*U die aan de hemel Uw luister toont –
met de stemmen van kinderen en zuigelingen
bouwt U een macht op tegen Uw vijanden
om hun wraak en verzet te breken.
Psalm 8: 2-3*

De mensen probeerden kinderen bij Hem te brengen om ze door Hem te laten aanraken, maar de leerlingen berispten hen. Toen Jezus dat zag, wond Hij zich erover op en zei tegen hen: 'Laat de kinderen bij Me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij. Ik verzeker jullie: wie niet als een kind openstaat voor het koninkrijk van God, zal er zeker niet binnengaan.' Hij nam de kinderen in Zijn armen en zegende hen door hun de handen op te leggen.

Markus 10: 13-16

Petrus antwoordde: 'Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden. Dan zal de Heilige Geest u geschonken worden, want voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen en voor allen die ver weg zijn en die de Heer, onze God, tot Zich zal roepen.'

Handelingen 2: 38-39

Kinderen hebben een bijzondere plaats in het Koninkrijk van God. Jezus stelt kinderen ten voorbeeld aan de mensen om hen heen: alleen als je als een kind openstaat voor het Koninkrijk van God, kun je daarin binnengaan. Petrus zegt dat de beloften van vergeving en van de Heilige Geest ook voor de kinderen gelden. Dit alles pleit ervoor dat de naam van de drie-enige God verbonden wordt aan de naam van een pasgeboren kind. Niet omdat dit een mooi gebaar is, maar omdat alles in de Bijbel erop wijst dat God juist een speciale plaats in Zijn hart heeft voor kinderen. De kinderen mogen vooral niet bij Jezus worden weggehouden. In de doop worden de namen van het kind en van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest op een unieke manier aan elkaar verbonden. Daarmee is de doop een teken en zegel van de diepere verbintenis van God met dit kind, die er ook voor de doop al is. De doop laat die band tot uiting komen, in het openbaar. God zet er als het ware Zijn lakzegel op, Zijn handtekening.

2.4 Kinderen zijn deel van het volk van God, daarom dragen zij het verbondsteken

Ook zei God tegen Abraham: 'Jij moet je houden aan dit verbond met Mij, evenals je nakomelingen, generatie na generatie. Dit is de verplichting die jullie op je moeten nemen: alle mannen en jongens moeten worden besneden. Jullie moeten je voorhuid laten verwijderen; dat zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en jullie. In elke generatie opnieuw moet iedereen van het mannelijk geslacht besneden worden wanneer hij acht dagen oud is.'

Genesis 17: 9-12

Kinderen, wees gehoorzaam aan je ouders uit ontzag voor de Heer, want zo hoort het. 'Toon eerbied voor uw vader en moeder,' dat is het eerste gebod waaraan een belofte verbonden is: 'Dan zal het u goed gaan en zult u lang leven op aarde.'

Efeziërs 6: 1-3

Kinderen, gehoorzaam je ouders in alles, want dat is de wil van de Heer. Kolossenzen 3:20

Kinderen maken deel uit van het volk van God. Dat zien we zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Aan Abraham geeft God de opdracht om alle jongetjes te besnijden als ze acht dagen oud zijn. Vanaf dat moment dragen ze het teken van het verbond. Zij zijn onderdeel van het volk waarmee God Zijn bondgenootschap heeft gesloten.

In het Nieuwe Testament maken kinderen deel uit van de christelijke gemeente. Twee keer worden ze afzonderlijk aangesproken, in Efeziërs 6 en in Kolossenzen 3. Deze teksten staan beide keren in een opsomming: Paulus spreekt allerlei groepen aan, en temidden daarvan dus ook de kinderen. Als kinderen deel uitmaken van het lichaam van Christus, en de doop is teken van de inlijving in het lichaam van Christus (zie 1.4), dan is het dus een heel logische gedachte om de kinderen in de gemeente te dopen. De parallel met de besnijdenis versterkt deze gedachte. Als God wilde dat in Israël ook de kinderen al het teken van het verbond dragen, waarom zou Hij dat dan ook niet willen in Zijn Gemeente?

2.5 In de Bijbel worden hele gezinnen tegelijk gedoopt

Een van onze toehoorders was een vrouw uit Thyatira die in purperstoffen handelde; ze heette Lydia en vereerde God. De Heer opende haar hart voor de woorden van Paulus. Nadat zij en haar huisgenoten waren gedoopt, nodigde ze ons uit met de woorden: 'Als u ervan overtuigd bent dat ik in de Heer geloof, neem dan bij mij uw intrek.' Ze drong er bij ons sterk op aan.

Handelingen 16: 14-15

En de cipier nam hen in dat nachtelijke uur met zich mee en waste hun striemen, en hij werd onmiddellijk gedoopt, en al de zijnen. En hij bracht hen in zijn huis en richtte voor hen de tafel aan. En hij verheugde zich dat hij met al zijn huisgenoten tot geloof in God gekomen was.

Handelingen 16: 33-34, Herziene Statenvertaling

Ja, ik heb ook nog Stefanus en zijn huisgenoten gedoopt, maar ik kan mij niet herinneren dat ik nog iemand anders heb gedoopt.

1 Korinthiers 1: 16

Dit geldt ook voor een zuster: wanneer ze een ongelovige man heeft die bij haar wil blijven, mag ze niet van hem scheiden. Want de ongelovige man behoort dankzij zijn vrouw God toe en de ongelovige vrouw dankzij haar man eveneens. Zou dat niet zo zijn, dan zouden uw kinderen onrein zijn. Maar nu zijn ze geheiligd.

1 Korinthiërs 7: 13-14

Diverse keren lezen we in het Nieuwe Testament dat mensen worden gedoopt 'met hun huisgenoten'. Daarmee wordt een brede kring bedoeld: echtgenote, kinderen en personeel (slaven of dienaren). Nu wordt van de huisgenoten van de cipier in Handelingen 16 expliciet vermeld dat zij allemaal tot geloof in God waren gekomen. In de situaties van Lydia en Stefanus staat dat er niet bij.

Het is niet met volle zekerheid te zeggen of er kleine kinderen deel uitmaakten van deze gezinnen. Wel is duidelijk dat er in het Nieuwe Testament niet puur individualistisch gedacht wordt. Paulus geeft in 1 Korinthiërs 7 raad aan mensen die zelf tot geloof zijn gekomen, maar van wie de man of de vrouw niet gelooft. Wat moeten zij doen: bij hun vrouw (of hun man) weggaan, of blijven? Hij doet dan een opmerkelijke uitspraak. De ongelovige echtgenoot of echtgenote 'behoort God toe' (Nieuwe Bijbel Vertaling), hij of zij is 'geheiligd door' de gelovige in het huwelijk (Herziene Statenvertaling). Dit geldt eveneens voor de kinderen. De zegen van God gaat dus verder dan het éne gezinlid dat gelooft. Die zegen strekt zich ook uit tot de ongelovige man of vrouw, en tot de kinderen. Kinderen die op deze manier 'geheiligd zijn', 'God toebehoren', door het geloof van hun vader en/of hun moeder, zouden die niet gedoopt mogen worden? Deze bijbelse manier van denken vormt een aanwijzing in de richting van de kinderdoop.

De teksten hierboven maken nog iets anders duidelijk. Ze geven aan dat het geloof van één persoon een verschil maakt in een heel gezin. Daarom stemmen we als kerkenraad ook in met een kinderdoop, als één van beide ouders gelooft en de ander helaas (nog) niet. In die situatie proberen we de niet-gelovige ouder wel maximaal bij de doop te betrekken. Zo kan hij of zij, naar aanleiding van voorafgaande gesprekken, eigen vragen krijgen, waarop hij of zij wél van harte met 'Ja' kan antwoorden. Zo kreeg de vader van een kind dat zou worden gedoopt de volgende vragen:

Ten eerste: stem je in met de doop van je dochter?

Ten tweede: ben je bereid mee vorm te geven aan haar christelijke opvoeding, waardoor zij haar doop zal gaan begrijpen?

Zulke vragen worden per situatie vooraf opgesteld, in overleg met de ouder om wie het draait. De insteek daarbij is, dat de betreffende ouder zoveel als mogelijk betrokken wordt bij de doop, ook in de vraagstelling.

2.6 De kinderdoop vraagt om een antwoord: de belijdenis

Wie gelooft en gedoopt is zal worden gered, maar wie niet gelooft zal worden veroordeeld.

Markus 16: 16

Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God Hem uit de dood heeft opgewekt, zult u worden gered. Als uw hart gelooft, zult u rechtvaardig worden verklaard; als uw mond belijdt, zult u worden gered.

Romeinen 10: 9-10

Is het wel verantwoord om kinderen te dopen die nog niet kunnen geloven? Het gaat er toch uiteindelijk om of je als mens zélf gaat geloven in de drie-enige God? Het komt er toch op aan of je zélf, persoonlijk, de Here Jezus leert kennen als je Verlosser en Heer?

Inderdaad is dat de bijbelse boodschap. De teksten hierboven zijn heel duidelijk. De kinderdoop zou inderdaad onverantwoord zijn, als het daarbij bleef. Dan zou je het idee kunnen krijgen dat het genoeg is om als kind gedoopt te zijn, en dat je alleen daardoor het eeuwige leven kunt ontvangen. Maar zo is het niet! De kinderdoop vraagt om een antwoord van het kind. Het is de taak van de ouders om hun gedoopte kind in te wijden in de wereld van God en van Zijn Woord, de Bijbel. Vervolgens is het dan aan het kind, om als het is opgegroeid, antwoord te geven op zijn of haar kinderdoop. Dat antwoord geef je als je in het openbaar belijdens aflegt van je geloof. Doop en belijdenis horen bij elkaar. Wie als volwassene tot geloof komt, zonder als kind gedoopt te zijn, doet belijdenis van het geloof en wordt meteen daarna gedoopt. Bij de kinderdoop wordt door de ouders (of één van hen) het geloof beleden in de doopvragen. Als het kind volwassen geworden is, neemt het zelf verantwoordelijkheid voor zijn of haar doop door belijdenis te doen.

Belijdenis doen betekent dus, dat je zegt: 'Ik ben blij dat ik vroeger gedoopt ben, die keuze van mijn ouders om mij te laten dopen, neem ik nu zelf officieel over. Ik neem die verantwoordelijkheid nu zelf over.' Het is alsof God bij de kinderdoop Zijn hand naar je uitsteekt, en alsof je bij de belijdenis jouw hand in die van Hem legt. Zijn ja-woord bij de kinderdoop beantwoord je nu met jouw ja-woord.

Kinderdoop en belijdenis zijn dus wezenlijk met elkaar verbonden. In die zin is het vreemd als je als ouders je kind wilt laten dopen, wanneer je zelf nog geen belijdenis hebt gedaan. Je neemt dan wel de verantwoordelijkheid voor de doop van je kind, maar hebt nooit de verantwoordelijkheid genomen voor je eigen doop. Bovendien geef je je kind een opvoeding waarin je hoopt dat die leidt tot het zelfstandig belijden van Gods naam, terwijl je zelf die naam nooit hebt beleden. Dat is erg merkwaardig. Je belijdt dat je kind bij God mag horen, maar hebt nooit uitgesproken dat jij jezelf aan God toewijdt. Om die reden zijn er kerken waar je pas je kind mag laten dopen als je zelf belijdenis hebt gedaan. Dat is in feite een logische

regel. Toch hanteren we die regel in de Ontmoetingskerk niet. Je zou in die situatie namelijk belijdenis kunnen doen, omdat je anders je kind niet mag laten dopen. Belijdenis-doen is dan een soort 'must', en dat moet het nooit zijn. Er mag nooit een bepaalde druk op liggen.

Dat neemt niet weg dat we je deze vraag wel meegeven, als je een kind wilt laten dopen zonder zelf belijdenis te hebben gedaan. Hoe komt het toch, dat je zelf die stap niet hebt gezet, en zou het niet mooi zijn, om daar naartoe te gaan groeien en belijdeniscatechese te gaan volgen?

Gespreksvragen

1. Hoe staat u tegenover het dopen van kinderen? Kunt u uw antwoord toelichten?
2. In 2.2 wordt gezegd, dat Gods genade voorafgaat aan onze keuzes. Hoe kijkt u hier tegenaan? Is dit ook voor u een argument voor de doop van kinderen?
3. Doop en belijdenis horen bij elkaar, zo wordt gesteld in 2.6. Vindt u dat ook? Zo ja, op welke manier kan deze verbinding worden onderstreept?

3. Wat houdt de traditie van de geloofsdoopt in?

Naast de traditie van de kinderdoop is er de traditie van de 'geloofsdoopt'. In deze traditie worden geen kleine kinderen gedoopt, maar alleen mensen die zelf hun persoonlijk geloof belijden. Vanaf welke leeftijd dat kan, daarover lopen de meningen uiteen, maar meestal is het vanaf de tienerleeftijd. Wat zijn de belangrijkste argumenten voor de geloofsdoopt?

3.1 In de Bijbel gaat het geloof vooraf aan de doop

Wie gelooft en gedoopt is zal worden gered, maar wie niet gelooft zal worden veroordeeld.

Markus 16: 16

In Markus 16: 16 gaat het geloof vooraf aan de doop. In feite zie je dit patroon voortdurend in het Nieuwe Testament. Het gaat om het persoonlijk geloof: dat is de basis voor de doop, niet het geloof van ouders of andere mensen. In de teksten over hele huisgezinnen die worden gedoopt, wordt nergens vermeld dat sommige huisgenoten nog niet tot geloof waren gekomen. Integendeel: bij de cipier in Filippi wordt dit juist uitdrukkelijk vermeld: ze waren allen tot geloof gekomen (Handelingen 16: 34). De kinderdoop wordt dus nergens in de Bijbel letterlijk genoemd en is daarom niet de doop zoals Jezus die heeft ingesteld.

3.2 Afwassing van de zonden kan alleen als die zonden beleden zijn

'Sta op, laat je dopen en je zonden wegwassen, terwijl je Zijn naam aanroept.'

Handelingen 22: 16

De doop is een teken van de afwassing van de zonden. Maar die zonden kunnen pas worden afgewassen als ze worden beleden door degene die wordt gedoopt. Een baby heeft nog niet gezondigd en heeft bovendien nog niet het bewustzijn om zonden te belijden. Daarom kunnen alleen mensen gedoopt worden die zichzelf bewust zijn van hun zonden en die eerlijk aan God beleden hebben, met een hartelijk gebed om vergeving.

3.3 Bij de doop leg je bewust je oude leven af, en sta je op in een nieuw leven

Petrus antwoordde: 'Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden.'

Handelingen 2: 38

De doop markeert de overgang van je oude bestaan naar een nieuw leven. Hoe kun je nu als baby je oude leven afleggen? Je hebt nog geen 'oud leven' en hebt ook nog geen bewustzijn, waardoor je er niet voor kunt kiezen om Gods roepstem te volgen om een nieuw begin te maken.

Juist de doop als volwassene is een belangrijk moment, dat uiterlijk weergeeft wat er van binnen, in je hart, is gebeurd: een ommekeer naar God toe, de opstanding van een nieuwe mens.

3.4 De Gemeente is de heilige vergadering van ware gelovigen

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar Zijn wonderbaarlijke licht. Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt Zijn ontferming u geschonken.

1 Petrus 2: 9-10

Inderdaad is de doop teken van de inlijving in de Gemeente van Christus. Maar die Gemeente bestaat uit ware gelovigen, volgelingen van Jezus, Zijn discipelen. Kleine kinderen kunnen nog geen discipelen van Jezus Christus zijn.

Toch betekent dit natuurlijk niet dat kinderen onbelangrijk zijn voor God. Als ouders heb je tot taak je kinderen te helpen om God te leren kennen. Je mag hen in je gebed bij de Here brengen en je mag Hem vragen om Zijn zegen voor je kinderen. Daarom is er naast de geloofsdoop nog een ander ritueel: het moment van het 'opdragen': een pasgeboren kind wordt in de gemeente binnengebracht om daar een zegen van God te ontvangen. Ook krijgt het kind zo een plaats in de gemeente, niet als gedoopt lid met de daaraan verbonden rechten en plichten, maar wel als kind van de gemeente. De ouders beloven het kind op te voeden in overeenstemming met de richtlijnen van Gods Woord en het te leren wat de navolging van Christus inhoudt.

Gespreksvragen

1. Wat vindt u van de argumenten voor de geloofsdoop?
2. Heeft u in uw kring van vrienden en bekenden weleens een discussie meegemaakt tussen voorstanders van de kinderdoop en voorstanders van de geloofsdoop? Op welke manier kan zo'n discussie goed verlopen, denkt u?

4. Tussendoor: nog een paar argumenten over en weer

Verschillende argumenten over en weer zijn al aan bod gekomen. Hier nog enkele aanvullingen.

Allereerst enkele argumenten van geloofsdopers, in reactie op de argumenten van kinderdopers.

- 2.1 Inderdaad is er door het offer van Jezus ook vergeving voor de zonde van kinderen. Maar dit betekent nog niet dat ze daarom als kind al gedoopt moeten zijn. Deze vergeving wordt door God geschonken in de aanloop naar het volwassen geloof.
- 2.4 Je kunt het 'volk van God' in het Oude Testament niet zomaar gelijkschakelen met het volk van God in het Nieuwe Testament. Er is sprake van verschillende verbonden: het oude en het nieuwe. Israël was en is een natuurlijk volk, de Gemeente is een geestelijk volk. In die zin is er geen parallel van de doop met de besnijdenis.
- 2.5 In 1 Korinthiërs 7 gaat het niet over de doop, deze tekst doet niet ter zake.

Kinderdopers hebben ook tegenargumenten ten opzichte van geloofsdopers.

- 3.1 Het is logisch dat het in het Nieuwe Testament bijna altijd gaat over volwassenen die gedoopt worden. Immers: het was een situatie waarin de gemeente ontstond en er dus alleen mensen als volwassene toetraden. Daarom wordt vanzelfsprekend vaak de volgorde van geloof en dan pas doop benoemd. Maar dat betekent nog niet dat deze volgorde de enig mogelijke is. De volgorde is niet van belang, het gaat erom dat in een mensenleven beide een plaats hebben: het geloof en de doop.

De teksten over de huisgezinnen die gedoopt werden wijzen trouwens toch echt wel in de richting van de doop van kinderen, in ieder geval van mensen die nog niet zelf heel bewust een geloofsstap hadden gezet.

Natuurlijk zijn er nog meer argumenten over en weer. Een goed overzicht van de beide posities wordt gegeven door dr. Willem J. Ouweneel in zijn boek *Vijf olifanten in een porseleinkast. Vijf brandende onderwerpen waarover christenen verdeeld zijn*, Heerveneen, 2009, pagina's 105-121. Alleen zijn de termen die hij gebruikt wat vreemd. Hij gebruikt consequent de term 'babydoop' in plaats van 'kinderdoop' en noemt dit het

‘conservatieve standpunt’, terwijl hij de geloofsdoop het ‘progressieve standpunt’ noemt. Onduidelijk blijft waarom het éne standpunt conservatief en het andere progressief zou zijn. Dat neemt niet weg dat hij (hoewel zelf een aanhanger van de geloofsdoop) beide standpunten heel duidelijk en eerlijk verwoordt, en op een milde manier pleit voor wederzijds begrip.

Gespreksvragen

1. Wijzen de teksten over de huisgezinnen die gedoopt werden in de richting van de kinderdoop? Wat denkt u?
2. Kent u nog argumenten voor de kinderdoop of voor de geloofsdoop, die hier niet zijn genoemd?

5. Waarom dopen we door middel van besprenkeling met water?

De hogepriester moet wat bloed van de stier en van de bok aan de horens van het altaar strijken, en vervolgens met zijn vinger het altaar zevenmaal met het bloed besprenkelen. Zo reinigt hij het van de onreinheid van de Israëlieten en heiligt hij het weer.

Leviticus 16: 18-19

Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden. Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, Ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. Ik zal jullie Mijn Geest geven en zorgen dat jullie volgens Mijn wetten leven en Mijn regels in acht nemen.

Ezechiël 36: 25-27

Van Petrus, apostel van Jezus Christus. Aan de uitverkorenen die als vreemdelingen verspreid in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bitynië verblijven, door God, de Vader, voorbestemd om, geheiligd door de Geest, gehoorzaam te zijn aan Jezus Christus en met Zijn bloed besprenkeld te worden.

1 Petrus 1: 1-12

Nee, u staat voor de Sionsberg, voor de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en voor duizenden engelen die in vreugde bijeen zijn, voor de gemeenschap van eerstgeborenen, die in de hemel ingeschreven zijn, voor God, de Rechter van allen, en voor de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid gekomen zijn, voor de Bemiddelaar van een nieuw verbond, Jezus, en voor het gesprenkelde bloed dat krachtiger spreekt dan dat van Abel.

Hebreeën 12: 22-24

Hoe moet de doop worden bediend? Het woord 'dopen' betekent letterlijk: 'onderdompelen'. Wie een spons in een emmer water 'doopt', houdt de spons onder water. Onderdompeling is dus zonder meer een juiste manier om te dopen. We weten dat Johannes de Doper mensen doopte door onderdompeling (Mattheüs 3: 16). Ook de Ethiopische minister werd door onderdompeling gedoopt, nadat Filippus hem het Evangelie had uitgelegd en hij tot geloof was gekomen (Handelingen 8: 39). Doop door

onderdompeling laat op een krachtige manier zien dat je oude leven ten onder gaat in de dood, en dat je opstaat in een nieuw leven. Het water is als een graf, waarin je letterlijk verdwijnt, maar waaruit je ook weer boven mag komen.

Waarom wordt dan toch in veel kerken gedoopt door middel van besprenkeling met water? Allereerst is dat vanwege praktische redenen. De doop door onderdompeling vraagt bij volwassenen om de inrichting van een bad in de kerk, of de dienst moet worden verplaatst naar een zwembad of strand. Onderdompeling van een baby stuit weer op andere bezwaren: kun je het kind dit aandoen?

Toch zijn deze bezwaren niet overkomenlijk. Ook in de Protestantse Kerk komt het wel voor dat mensen die tot geloof gekomen zijn, op hun uitdrukkelijk verzoek door onderdompeling worden gedoopt.

Er speelt meer mee. Al vanaf de eerste eeuwen is de doop op verschillende manieren bediend. In een heel oud boekje, geschreven rond het jaar 100, wordt beschreven hoe mensen gedoopt moeten worden. In dit boekje, de *Didachè*, ook wel genoemd *Het Onderwijs van de Twaalf Apostelen*, een boekje dat in de toenmalige kerk hoog in aanzien stond, komt de volgende passage voor:

U moet als volgt dopen: nadat u al het bovenstaande hebt gezegd, doop in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest met stromend water. Indien u geen stromend water hebt, doop dan met ander water. Indien het niet mogelijk is met koud water, dan met warm. Indien u geen van beide ter beschikking hebt, giet dan drie maal water over het hoofd in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Didachè VII, in: Apostolische Vaders 1, uitgave van Dr. A.F.J. Klijn, Kampen 1981, pagina 247-248.

Blijkbaar vond men rond het jaar 100 de vorm waarin de doop werd voltrokken niet van doorslaggevend belang. Wel was er een bepaalde voorkeur: koud, stromend water, om vooral het effect van het afwassen van de zonde goed tot uiting te laten komen. De laatstgenoemde vorm in het citaat hierboven gebruiken we in de protestantse traditie: driemaal wordt een handvol water over het hoofd van de dopeling gegoten, in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Je zou dit ook een vorm van besprenkeling kunnen noemen.

Daarmee komen we bij een inhoudelijke reden om de doop te bedienen door besprenkeling. In het Oude Testament lezen we over de dag dat God een verbond sluit met het volk Israël, als dat zijn kamp heeft opgeslagen aan

de voet van de berg Sinaï. Mozes bouwt dan een altaar, hij laat offers brengen en het bloed van de offerdieren opvangen. Met de helft daarvan besprenkelt hij het altaar, met de andere helft besprenkelt hij het volk. Hij doet dat, nadat hij aan het volk het verbondsboek heeft voorgelezen en het volk daarop het volgende antwoord gegeven heeft: 'Alles wat de HERE gesproken heeft, zullen wij doen en Hem gehoorzamen' (Exodus 24: 7, Herziene Statenvertaling).

Het teken van de besprenkeling met bloed komt in de Oudtestamentische wetgeving terug. Op de Grote Verzoendag moesten twee bokken worden genomen, waarvan er één moest worden geslacht (de zonden moesten worden *verzoend*) en één de woestijn in moest worden gezonden (de zonden moesten ook worden *weggedaan*). Van de geslachte bok moest de hogepriester het bloed nemen. Een deel daarvan moest hij sprenkelen op het verzoendeksel van de ark van God, die stond in het heilige der heiligen. Een ander deel moest hij op het altaar sprenkelen. Door die besprenkeling met bloed was er verzoening voor de zonden van het volk (Leviticus 16: 5-19).

Deze besprenkeling met bloed wordt in het Nieuwe Testament toegepast op Jezus Christus: door de besprenkeling met Zijn bloed worden wij met God verzoend. Immers: door Zijn bloed is er vergeving van zonden. Als je in een doopritueel duidelijk wilt maken dat de dopeling gewassen wordt door het bloed van Jezus, is besprenkeling een krachtiger symbool dan het ondergaan in het water.

Daar komt bij dat God in Ezechiël 36 de bekering en het ontvangen van de Heilige Geest verbindt met de belofte dat Hij zuiver water zal uitgieten over Zijn volk, om dat te reinigen van alles wat onrein is.

Je kunt dus de volgende conclusie trekken: doop door onderdompeling heeft zonder enige twijfel goede bijbelse papieren. In de Bijbel wordt niet met zoveel woorden de doop door besprenkeling vermeld. Vanwege de bijbelse symboliek, en ook vanwege de kerkelijke praktijk vanaf het prilste begin, zijn er echter ook zeer gegronde redenen voor de doop door besprenkeling.

Gespreksvragen

1. Kende u de bijbelse achtergrond van de besprenkeling? Geeft deze achtergrond u meer waardering voor de doop door besprenkeling? Waarom wel of niet?
2. Rond het jaar 100 vond men de vorm waarin de doop werd bediend niet van doorslaggevend belang, zo wordt hierboven uitgelegd. Hoe belangrijk is de vorm voor u?

6. Hoe gaan we om met de verschillende tradities?

Ik, die gevangen zit omwille van de Heer, vraag u dan ook dringend de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen: wees steeds bescheiden, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde. Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: één lichaam en één Geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.
Efeziërs 4: 1-6

Als Hervormde wijkgemeente van de Ontmoetingskerk staan we bewust in de traditie van de Reformatie, met grote dankbaarheid voor wat God ons vanuit deze traditie aanreikt. Eén van de geschenken die we aangereikt krijgen in de traditie van Calvijn (de gereformeerde traditie) is bijvoorbeeld de aandacht voor het Oude Testament. Binnen het geheel van de wereldkerk is de calvinistische aandacht voor de éénheid van Oude en Nieuwe Testament tamelijk uniek. Andere tradities, zoals de Lutherse traditie, de Rooms-Katholieke traditie, de Oosters-Orthodoxe traditie en de traditie van de pinksterbeweging hebben altijd minder de nadruk gelegd op deze band tussen Oud en Nieuw Testament, tussen Israël en de Kerk. Ook in de bezinning op de doop is deze aandacht voor het Oude Testament in de gereformeerde traditie merkbaar.

Tegelijk hebben ook de andere tradities hun bijzondere bijdrage aan het wereldwijde lichaam van Christus. Zo heeft de traditie van de evangelische gemeenten en pinkstergemeenten altijd sterk de nadruk gelegd op het werk van de Heilige Geest, op de rol van het gebed en op het belang van zending en evangelisatie. Binnen de Nederlandse protestantse kerken mochten we afgelopen tientallen jaren veel leren op dit punt, wat tot rijke zegen van veel gemeenten heeft geleid.

De afgelopen jaren hebben we als wijkgemeente te maken gehad met vragen rondom de doop. Er zijn meelevende gemeenteleden die zich niet kunnen vinden in de kinderdoop, en voorstander zijn van de geloofsdoop. Veelal lieten zij zich als volwassene dopen, ook al waren zij ooit als kind gedoopt. Daarnaast zijn er stellen waarvan de ene partner afkomstig is uit een evangelische gemeente en de andere partner uit een reformatorische kerk. Zij sloten zich met overtuiging bij onze gemeente aan, maar bij de geboorte van een kind werd wel de vraag heel actueel, of ze hun kind

wilden laten dopen. Zo zijn er meer situaties die vragen oproepen rond de doop. In het najaar van 2011 hield de kerkenraad hierover een bezinningsbijeenkomst. Wat is het beleid van de kerkenraad op dit punt?

6.1 *Respect voor andere opvattingen waaruit liefde voor God en Zijn Woord spreekt*

Allereerst erkent de kerkenraad, dat de leer van de geloofsdoop, evenals de leer van de kinderdoop, voortkomt uit een hartelijke liefde voor God en Zijn Woord. Bij kinderdoop en geloofsdoop gaat het om twee opvattingen waarvan de aanhangers in beide gevallen biddend zoeken naar de wil van God. Het gaat dus niet om een 'bijbelvaste' en een 'verwaterde' visie. Gemeenteleden die de geloofsdoop voorstaan horen er helemaal bij. Samen mogen wij ook op dit punt de Schriften nagaan om te zien wat God Zelf ons te zeggen heeft (vergelijk Handelingen 17: 11).

In het verleden zijn enkele gemeenteleden die de geloofsdoop voorstonden, ouderling geweest in onze gemeente. Al voor hun benoeming maakten ze hun visie op de doop kenbaar. Eén van hen gaf specifiek aan geen ouderling van dienst te willen zijn in diensten waarin de kinderdoop werd bediend. Voor de kerkenraad was dit voorbehoud nooit een reden om iemand af te wijzen als ambtsdrager. De kerkenraad wil graag leven en werken vanuit de oproep van Paulus in Efeziërs 4: 'Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: één lichaam en één Geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.' Er is sprake van één doop, ook al kunnen we soms verschillen over de vraag op welk moment in het leven de doop mag worden bediend.

Een mooie manier om naar de twee tradities te kijken, is het zien van de overeenkomsten. In beide tradities zijn we ervan overtuigd, dat God ons roept tot een persoonlijk geloof. In beide stromingen is er daarom een bijzonder moment waarop je ja zegt tegen God: de geloofsdoop of het afleggen van de openbare geloofsbelijdenis. Volgens beide opvattingen zijn kinderen van het grootste belang voor God. Daarom is er ook in beide tradities een moment waarop de kinderen een zegen ontvangen: het opdraagmoment of de de kinderdoop. Vervolgens vinden we ook allemaal dat een christen gedoopt moet zijn. Alleen verschillen we van mening over de vraag of het moment van de doop gekoppeld moet zijn aan de zegen als kind, of aan het moment waarop je als volwassene ja zegt tegen God.

6.2 We dopen geen volwassenen die als kind zijn gedoopt

Als een gemeentelid, dat als kind gedoopt is, tot de conclusie zou komen dat de geloofsdoop de bijbelse weg is, zou dit gemeentelid zich dan in de Ontmoetingskerk als volwassene kunnen laten dopen?

Het antwoord hierop is: nee. Het zou niet logisch zijn. Waarom zou dit gemeentelid zich namelijk willen laten dopen? Omdat hij of zij van mening is dat de kinderdoop van destijds niet de bijbelse doop is. Als we binnen dezelfde gemeente zowel kinderen dopen als volwassenen die al als kind zijn gedoopt, dan zou dat niet consequent en niet logisch zijn. We zouden dan onszelf tegenspreken: enerzijds dopen we kinderen, anderzijds dopen we volwassenen omdat zij de kinderdoop niet bijbels achten.

Nu is er ook een opvatting die geen bezwaar ziet in het tweemaal dopen. De geloofsdoop wordt dan niet opgevat als ontkenning van de kinderdoop, maar als aanvulling hierop. De geloofsdoop wordt in deze visie wel de 'bevestigingsdoop' genoemd. Zoals er in de Bijbel soms ook sprake is van vernieuwing van het verbond, zo kan de geloofsdoop de kinderdoop onderstrepen. Dat is de gedachte.

Als kerkenraad kunnen we ons niet vinden in deze lijn van denken. De doop als ja-woord van God, als Zijn uitgestoken hand, wordt van zijn kracht beroofd als we de Here opnieuw om een ja-woord zouden vragen. Was Zijn eerste woord niet genoeg? Stel dat de man in een huwelijk van zijn vrouw zou vragen om haar ja-woord van destijds te herhalen, zou daaruit geen wantrouwen spreken? Haar ja-woord van toen blijft levenslang van kracht! Zo is ook de doop éénmalig en niet voor herhaling vatbaar.

Intussen is het verlangen van mensen naar de geloofsdoop, als als zij als kind al gedoopt zijn, wel heel begrijpelijk. Als kind heb je immers je doop niet bewust beleefd. Zeker als je in je leven een tijd lang afstand hebt genomen van God en geloof, en je bent vervolgens bewust tot geloof gekomen, kun je een sterk verlangen hebben naar de geloofsdoop. Wat markeert beter dan dat je overgang naar een nieuw leven?

Op die behoefte om zo'n nieuw begin te onderstrepen willen we als kerkenraad graag positief ingaan. Juist het doen van belijdenis is hiervoor bedoeld. De openbare geloofsbelijdenis is daarom in onze gemeente een duidelijk gemarkeerde gebeurtenis, met een persoonlijk gebed en een persoonlijke zegentekst onder handoplegging.

Daarnaast zijn er andere mogelijkheden om uiting te geven aan een nieuw begin, zoals een persoonlijk getuigenis in een dienst (bijvoorbeeld de Kerstnachtsamenkomst).

In feite laat zo'n nieuw begin met God op een prachtige manier zien dat God trouw is gebleven aan de beloften die Hij bij de kinderdoop heeft gegeven.

Toen gaf Hij Zijn ja-woord, Hij beloofde vergeving van schuld, Hij beloofde met Zijn Heilige Geest te werken in het hart van het gedoopte kind. Misschien heeft het kind, volwassen geworden, jarenlang buiten God om geleefd, maar Hij bleef trouw! Zijn ja-woord hield zijn kracht. Als dat later in het leven duidelijk wordt, is er des te meer reden om dankbaar te zijn voor de kinderdoop van vroeger. God laat nooit los wat Zijn hand begon!

6.3 *We dragen geen kinderen op*

Als een echtpaar een kind krijgt, en het stel is voorstander van de geloofsdoop, wat gebeurt er dan? Deze ouders zullen hun kind niet laten dopen. Is het dan mogelijk dat het kind in de gemeente wordt opgedragen? Het ontvangt dan een zegen, en de ouders spreken uit het kind op te voeden in de navolging van Christus.

Over deze vraag heeft de kerkenraad uitvoerig nagedacht. Is dit niet een manier om ruimte te geven aan gemeenteleden die een andere visie hebben dan de gemeente als zodanig? Inderdaad is dat zo. Toch heeft de kerkenraad niet voor deze weg gekozen. In feite straalt je als gemeente door een opdraagritueel uit, dat het je niet uitmaakt in welke traditie je wilt staan: je kunt als ouders van een kind de weg kiezen van opdragen en geloofsdoop, en je kunt de weg kiezen van kinderdoop en openbare geloofsbelijdenis. De éne zondag wordt er een kind gedoopt, de andere zondag wordt er een kind opgedragen. Ieder ouderpaar staat hierdoor voor de keuze welke lijn te kiezen. Beide lijnen zijn mogelijk in de gemeente.

Hoezeer de kerkenraad ook sympathiek staat tegenover de gedachte om ruimte te maken voor andere opvattingen, dit is toch een stap te ver. Als kerkenraad en als gemeente willen we met overtuiging staan in de lijn van de kinderdoop, omdat we zeer gehecht zijn aan de bijbelse achtergrond daarvan.

Deze beleidslijn heeft een pijnlijke kant, daarvan zijn we ons bewust. Ouders die een kind krijgen en er vanwege deze achtergrond voor kiezen om hun kind niet te laten dopen, mogen ervan overtuigd zijn, dat de kerkenraad hen blijvend met respect zal bejegenen, en dat hun kind even hartelijk welkom is in de gemeente als alle kinderen. Na de geboorte van elke baby wordt in de gemeente God gedankt voor dit kind en wordt voor hem of haar gebeden, dat God door Zijn Geest in hem, in haar zal werken en dat Hij de ouders zal helpen bij de verzorging en opvoeding van hun kind.

6.4 *De doopvragen mogen niet nodeloos kwetsend zijn voor wie de geloofsdoop aanhangt*

In gesprekken met doopouders is naar voren gekomen dat er in de doopvragen, zoals we die jarenlang hebben gehanteerd, één zin staat die als nodeloos kwetsend ervaren kan worden door mensen die de geloofsdoop

aanhangen. Het gaat om de tweede zin van de tweede doopvraag, die als volgt luidt:

In de tweede plaats: geloven jullie dat jullie kind, hoewel het van nature net als wij allen als zondaar onder Gods oordeel valt, t ch in Jezus Christus in genade door God wordt aangenomen? *Geloven jullie dat het daarom als lid van Zijn gemeente gedoopt behoort te zijn?*

De angel zit in het woordje ‘behoort’. Stel: je komt als doopouders uit twee verschillende tradities: de traditie van de kinderdoop en de traditie van de geloofsdoopt. Na lang wikken en wegen heb je besloten om je kind te laten dopen. Van beide kanten zijn er familieleden in de kerk. Als je dan ‘Ja’ zegt op deze vraag, zou dit kunnen worden opgevat als een sneer naar je eigen familie: je spreekt uit dat een kind als lid van de gemeente van Christus gedoopt ‘behoort’ te zijn. Wie dus zijn of haar kind niet laat dopen, zit goed fout!

Als kerkenraad hebben we overwogen om het woordje ‘behoort’ te vervangen door het woordje ‘mag’: het kind m g gedoopt worden, we hebben vrijmoedigheid om kinderen te dopen. Daar klinkt iets in door van het geschenk dat God geeft in de kinderdoop: Hij reikt dit kind Zijn genadige hand. In enkele diensten is dit woord ‘mag’ gebruikt. Intussen bleef de bezinning doorgaan. Want het woordje ‘mag’ zou ook weer kunnen worden opgevat als een heel vrijblijvend woord: een kind mag gedoopt worden, het hoeft niet. Het m g. Daarom ging de zoektocht naar een goede formulering verder.

Uiteindelijk heeft de kerkenraad gekozen voor de volgende zin:

In de tweede plaats: geloven jullie dat jullie kind, hoewel het van nature net als wij allen als zondaar onder Gods oordeel valt, t ch in Jezus Christus in genade door God wordt aangenomen? *Geloven jullie dat het een genadegeschenk van God is dat jullie kind als lid van Zijn gemeente gedoopt wordt?*

In deze formulering komt heel mooi de ruimhartigheid van God naar voren, zonder dat er iets in doorklinkt van vrijblijvendheid. God biedt een geschenk aan! Als dat zo is, dan neem je dat geschenk natuurlijk met blijdschap aan! Tegelijk is deze vraagstelling op geen enkele manier kwetsend naar mensen die staan in de traditie van de geloofsdoopt. Vanaf 2012 hanteren we daarom deze vraag in elke doopdienst.

6.5 *We erkennen geloofsdoop als openbare geloofsbelijdenis*

Wie vanuit een evangelische gemeente, een baptistengemeente of een pinkstergemeente als lid overkomt naar onze gemeente, wordt aangemerkt als 'belijdend lid'. We erkennen daarmee de geloofsdoop als een manier waarop de naam van de drie-enige God beleden is temidden van de gemeente. In deze situatie vragen we dus niet van de nieuwe gemeenteleden om belijdenis van hun geloof af te leggen.

Als we met elkaar het Heilig Avondmaal vieren, staat dit open voor iedereen die in het openbaar de naam van de drie-enige God heeft beleden. Dat geldt dus ook voor mensen die zich als volwassene hebben laten dopen.

Ook hierdoor willen we als gemeente laten blijken dat we de traditie van de geloofsdoop met respect willen benaderen.

Gespreksvragen

1. De kerkenraad wil enerzijds met overtuiging en dankbaarheid staan in de traditie van de kinderdoop, en anderzijds vol respect omgaan met die gemeenteleden die zich meer thuisvoelen bij de geloofsdoop. Wat vindt u van dit streven? En herkent u deze houding ook in dit hoofdstuk?
2. Wat vindt u van de nieuwe formulering van de tweede doopvraag?

7. Hoe verder na de doop?

De doop, zowel van een volwassene als van een kind, staat nooit op zichzelf. Het is altijd een beginpunt van een nieuwe fase.

Bij de doop van een kind geven de ouders ook hun ja-woord op de volgende vraag:

Ten derde: beloven jullie je kind bij het opgroeien het evangelie van Jezus Christus te zullen leren? Beloven jullie dat jullie het trouw zullen leiden naar het onderwijs en de prediking in de gemeente? Beloven jullie dat je er op deze manieren aan wilt bijdragen, dat je kind zijn of haar doop zal gaan begrijpen en zich gedurende zijn of haar hele leven verbonden mag weten aan de naam en de dienst van de HERE?

Hierboven, onder 2.6, kwam al naar voren dat het niet logisch is als een doopouder zelf nog geen belijdenis van het geloof heeft afgelegd. Doopouders die deze stap nog niet hebben gezet, doen er dus heel goed aan om zichzelf biddend die vraag te stellen: 'Ben ik eraan toe om belijdenis van mijn geloof af te leggen?' Deelname aan de belijdeniscatechese is altijd mogelijk: het is geen verplichting om als deelnemer aan de groep ook belijdenis te doen.

Vervolgens komt het erop aan, om als ouders je kinderen de weg te wijzen naar God, de weg achter Jezus aan. Dat kan door je kinderen christelijk onderwijs te laten volgen en ze actief te laten deelnemen aan het gemeenteleven. Maar nog belangrijker is wat je zelf aan je kind leert. Leer je je kind bidden? Geef je je kind de bijbelverhalen door? Leer je je kind zelf de Bijbel lezen? Maak je je kind vertrouwd met christelijke muziek? Praat je met je kind over wat het betekent om God te dienen in de praktijk van alledag? Al die dingen zijn van grote waarde. Maar het allegrootste geschenk dat je aan je kind kunt meegeven, dat is: je eigen wandel met God. In Genesis 5: 22 staat dit over Henoch: 'En Henoch wandelde met God'. Als je kind in jouw leven proeft dat je dicht bij God leeft, dat je met hart en ziel van Hem houdt, dat Hij je lust en je leven is, dan krijgen ook al die andere dingen glans: de gebeden die je aan je kind leert, de bijbelverhalen, de kerkdiensten, de muziek, enzovoorts.

Wat de doop zelf betreft, verdient het aanbeveling om de doopdata van alle gezinsleden op de verjaardagskalender te zetten. Vier de doopdagen! Dat kan bijvoorbeeld door een extra heerlijke maaltijd, met kaarsen en gezelligheid. Tijdens de maaltijd kan de dooptekst worden gelezen, en kan het gesprek erover gaan wat het betekent dat je gedoopt bent.

Wie als volwassene gedoopt wordt, staat ook aan het begin van een weg. De doopdienst is in die situatie meestal het hoogtepunt na een seizoen belijdeniscatechese. Dat kan betekenen dat je na deze dienst in een gat valt: nu moet je zonder de groep en zonder de avonden met elkaar alleen je weg vinden! Dat valt lang niet altijd mee. Daarom is het erg aan te bevelen om deelnemer te worden van een bijbelkring. Ook is het van groot belang om een taak in de gemeente op te pakken. Daardoor ben je onderdeel van het geheel. Als je dat wilt, is er ongetwijfeld ook iemand te vinden die je één op één een stukje begeleiding wil geven in je geloofsleven, een soort 'maatje'. Ook in deze situatie is het belangrijkste, dat je zelf wandelt met God: dat je tijd vrijmaakt voor gebed, voor het lezen uit de Bijbel, voor de ontmoeting met Hem, en dat je daarin discipline ontwikkelt. Het woord 'discipline' hangt samen met het woord 'discipel'. Wie discipel van Jezus Christus wil zijn, kan niet om de discipline heen: de discipline van dagelijkse stille tijd met God, en ook de discipline van het meeleven met de gemeente.

In een doopdienst krijgt ook de gemeente een vraag. Deze vraag luidt in een kinderdoopdienst:

Wilt ook u deze kinderen ontvangen in uw midden om hen in woord en daad te bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente, opdat zij hun doop zullen leren beamen?

In een dienst van belijdenis en volwassendoop luidt de vraag:

Neemt u deze broeders en zusters op in uw liefde, in uw zorg en in uw gebeden, als leden, die met ons één zijn in de Heer?

De gemeente draagt dus ook een verantwoordelijkheid. Enerzijds is dat de verantwoordelijkheid om activiteiten te organiseren voor kinderen, voor jongeren en voor mensen die pas belijdenis hebben gedaan en toen ook gedoopt zijn. Anderzijds is dat de verantwoordelijkheid om elkaar in het oog te houden, om met elkaar mee te leven, samen God te dienen en samen de weg te gaan achter Jezus aan. Niemand hoeft er alleen voor te staan!

Tenslotte: de doop symboliseert de dood van ons zondige bestaan en de opstanding van ons nieuwe mens-zijn. De doop herinnert ons eraan, dat we niet op weg zijn naar de dood, maar naar het leven! Dat mogen we steeds voor ogen houden. Wat een geweldig geschenk! Met het teken van Gods verbond op ons voorhoofd mogen we ons hoofd opheffen en vooruit kijken. Op een dag zullen we onze Heiland zien, en met Hem stralen als de zon!

Gespreksvragen

1. Wat vindt u belangrijk in de geloofsopvoeding van kinderen?
2. Op welke manier kan een gemeente goed vormgeven aan haar verantwoordelijkheid om kinderen en jongeren 'te bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente, opdat zij hun doop zullen leren beamen'?
3. Hoe kan een gemeente zorg blijven dragen voor gemeenteleden die als volwassene zijn gedoopt?

8. Bijlage: het doopformulier

In de Hervormde wijkgemeente Schollebaar gebruiken we een taalkundig gereviseerde versie van fomulier IV uit het Dienstboek van de Nederlandse Hervormde Kerk, 9^e druk, 1989, pagina's 63 en verder.

Na votum, groet en aanvangstekst wordt een lied gezongen

Lezing van het doopformulier

Gemeente van Jezus Christus, we zijn bij elkaar gekomen voor de bediening van het Woord en van het sacrament van de Doop. In de Bijbel lezen we dat het een instelling van Jezus Christus Zelf is, dat de leden van Zijn gemeente het teken en zegel van de Doop dragen. Want voordat Hij naar de hemel opvoer, zei Hij tegen Zijn discipelen:

'Gaat dan heen, maakt alle volken tot Mijn discipelen en doopt hen in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.'

In het evangelie wordt ons Gods heil verkondigd en geschonken. De doop is hiervan een zichtbaar teken en een bekrachtiging, gegeven om ons geloof te bevestigen, zoals Jezus sprak: 'Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden.'

De besprenkeling met water is een teken en zegel van de besprenkeling met het bloed van Christus. Daardoor ontvangen wij vergeving van onze zonden, en de vrijheid om de levende God te dienen. Zo zei Ananias tegen Paulus, vlak na zijn bekering: 'Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen.'

Tijdens de doop worden wij met water overgoten, we worden er als het ware in ondergedompeld. Daarmee is de Doop een teken en bevestiging van onze gemeenschap met Christus. Door onze Doop worden wij met Hem begraven in de dood, en met Hem staan wij op in een nieuw leven, zodat we niet langer slaven van de zonde hoeven te zijn.

Om die reden schrijft Paulus, dat wij er zeker van mogen zijn, juist omdat we gedoopt zijn, dat wij wel dood zijn voor de zonde, maar leven voor God in Christus Jezus.

De rijke betekenis van de Doop komt ook naar voren in het feit, dat wij gedoopt worden in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. God de Vader overtuigt ons ervan, dat Hij ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt. God de Zoon bevestigt ons, dat Hij ons in Zijn bloed schoonwast van onze zonden. Met Hem mogen wij één zijn in Zijn dood en opstanding, zodat wij in Hem voor God als rechtvaardigen te boek mogen staan. De Heilige Geest verzekert ons ervan, dat Hij in ons wil wonen en ons wil heiligen tot leden van het lichaam van Christus.

Tot onze troost en bemoediging wil onze hemelse Vader ook onze kinderen deelgenoot maken van dit heil. Immers, Petrus zegt op de Pinksterdag: 'Want voor u is de belofte en voor uw kinderen, en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal.' Ook heeft Jezus uitdrukkelijk gezegd, dat de kinderen tot Hem mochten komen. En toen de ouders ze naar Hem toebrachten, heeft Hij de kinderen omarmd, de handen opgelegd en gezegend. Hij heeft ze daarmee erkend als het eigendom van Zijn hemelse Vader, die Zijn genade ook al in het leven van jonge kinderen wil laten schitteren. Immers, we lezen in de Bijbel: 'Uit de mond van kleine kinderen en zuigelingen hebt Gij lof bereid.'

Zo zijn onze kleine kinderen dus niet alleen leden van ons gezin, maar ook van Gods gezin, van de gemeente van Christus. Zoals God aan Israël de besnijdenis gaf, zo heeft Hij aan ieder die gelooft in Jezus de doop gegeven als teken, dat ook de kinderen het eigendom mogen zijn van de HERE, de God van Israël. Zij mogen er zeker van zijn te delen in de beloften van het genadeverbond.

Wij moeten ons steeds weer realiseren, dat Gods goedheid in Christus ons en onze kinderen wil terugroepen van onze zelfgekozen wegen. Onze liefdevolle Vader vraagt van Zijn gedoopte kinderen om gehoorzaam te wandelen in Zijn wegen. Zo leven wij niet meer voor onszelf, maar voor Christus, die voor ons is gekruisigd en opgestaan. Maar zolang onze kinderen te jong zijn om zelf de naam van de Here te belijden, wordt door de ouders en de gemeente deze roeping tot geloof en gehoorzaamheid erkend, óók voor de kinderen. Daarom moeten zij worden opgevoed in het christelijk geloof en in de christelijke levenswandel. Daarbij mag het ons voortdurende gebed zijn, dat zij ook zelf mogen komen tot de belijdenis van Hem, in wiens Naam zij gedoopt zijn.

Gebed

Laten wij bidden.

Liefdevolle God en Vader,
U bent degene die Noach en de zijnen
door het vernietigende water van de zondvloed heen gered hebt.
U bent degene die Uw volk Israël
door het water van de Rode Zee heen hebt verlost.
U bent ook degene die ons en onze kinderen
door het water van de doop heen
als erfgenamen van Uw verbond
deel geeft aan Uw Koninkrijk.
Tot U komen we in ons gebed,
en we doen daarbij een beroep

op Uw grondeloze barmhartigheid.
Wilt U dit kind/deze kinderen, dat toch Uw kind is/kinderen zijn,
door Uw Heilige Geest
inlijven in Uw Zoon Jezus Christus.
Geef dat het/zij met Hem
in Zijn dood begraven mag/mogen zijn,
en met Hem mag/mogen opstaan in een nieuw leven.

Geef dat dit kind/deze kinderen aan u verbonden mag/mogen raken
met een waar geloof, een vaste hoop
en een vurige liefde.
Geef dat zij/hij/zij haar/zijn/hun kruis vrolijk mag/mogen dragen.
Wilt U geven,
dat zij/hij/zij eenmaal dit aardse leven getroost mag/mogen verlaten,
en dat zij/hij/zij op de jongste dag zonder angst mag/mogen verschijnen
voor Jezus Christus, Uw Zoon,
die levenden en doden zal oordelen.
Wij bidden het U in Zijn naam.
Amen.

Doopgeloofte

Uit het onderwijs in het doopformulier is duidelijk geworden, dat de doop is ingesteld tot eer van God, tot troost en bemoediging van ons en onze kinderen, en tot bevestiging en uitbreiding van de kerk. Het is belangrijk, dat het voor iedereen duidelijk is, dat jullie als ouders, graag willen dat jullie kind de heilige Doop ontvangt. Daarom verzoek ik jullie om op te staan en oprecht de volgende vragen te beantwoorden.

Ten eerste: geloven jullie dat het evangelie van Gods genade in Jezus Christus, het evangelie dat we vinden in het Oude en Nieuwe Testament en dat door de kerk beleden wordt in de geloofsbelijdenis, de enige weg naar het leven is?

In de tweede plaats: geloven jullie dat jullie kind, hoewel het van nature net als wij allen als zondaar onder Gods oordeel valt, tóch in Jezus Christus in genade door God wordt aangenomen? Geloven jullie dat het een genadegeschenk van God is dat jullie kind als lid van Zijn gemeente gedoopt wordt?

Ten derde: beloven jullie je kind bij het opgroeien het evangelie van Jezus Christus te zullen leren? Beloven jullie dat jullie het trouw zullen leiden naar het onderwijs en de prediking in de gemeente? Beloven jullie dat je er

op deze manieren aan wilt bijdragen, dat je kind zijn of haar doop zal gaan begrijpen en zich gedurende zijn of haar hele leven verbonden mag weten aan de naam en de dienst van de HERE?

Wat is hierop jullie antwoord?

>> Ja <<

Er wordt een lied gezongen, terwijl de dopeling(en) wordt/worden binnengebracht, en de kinderen uit de kerk naar voren komen

Gesprek met de kinderen

Bediening van de doop

Allen gaan staan

Vraag aan de gemeente

Wilt ook u deze kinderen ontvangen in uw midden om hen in woord en daad te bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente, opdat zij hun doop zullen leren beamen?

Gemeente: Ja.

Zegenlied (Psalm 134: 3 OB of ander lied)

Allen gaan zitten, de kinderen gaan naar hun plaats terug, de dopeling(en) wordt/worden weggebracht

Evt. kort persoonlijk woord

Gebed

Lezing uit de Bijbel

Lied, daarna gaan de kinderen naar de kindernevendienst

Preek

